

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 104.990 van 21 maart 2002  
in de zaak A. 70.947/VII-14.659.**

In zake : Jozef NENCZL,  
die woonplaats kiest bij  
advocaat H. SEGERS,  
kantoor houdende te BERINGEN,  
Hasseltsesteenweg 136

tegen :

de bestendige deputatie van de provincieraad van LIMBURG.

tussenkommende partij :

1. Kamiel VOS,  
die woonplaats kiest bij  
advocaten R. DERKS, J. COCH en P. THIERY,  
kantoor houdende te HASSELT,  
Geraetsstraat 19,
2. Mariette HAENRAETS,  
wonende te ZONHOVEN,  
Holsteenweg 28 b.

---

**D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,**

Gezien het verzoekschrift dat Jozef NENCZL op 12 september 1996 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 25 juli 1996 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg, waarbij de beroepen, door omwonenden aangetekend tegen het besluit van 29 januari 1996 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zonhoven houdende het verlenen van een milieuvergunning voor het overnemen, verder exploiteren en veranderen van een rundveebedrijf gelegen aan de Holsteenweg30 te Zonhoven, gegrond worden verklaard, het beroepen besluit wordt “vervangen” en de gevraagde vergunning wordt geweigerd;

Gelet op het arrest nr. 63.928 van 9 januari 1997 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 14 februari 1997;

Gelet op de beschikking van 24 februari 1997 die de tussenkomst van Kamiel VOS toelaat;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 19 februari 1997;

Gelet op de beschikking van 24 februari 1997 die de tussenkomst van Mariette HAENRAETS toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 13 februari 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 21 januari 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 februari 2002;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. DEUSS die, loco advocaat H. SEGERS verschijnt voor de verzoeker, van bestuurssecretaris T. ROOSEN, die verschijnt voor de verwerende partij, van advocaat Ph. THIERY, die verschijnt voor de eerste tussenkomende partij en van de tweede tussenkomende partij, die verschijnt in persoon;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

### **1. Feiten**

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak zich als volgt aandienen :

1.1. Antoon NENCZL, de vader van de verzoeker, baatte te Zonhoven, aan de Holsteenweg nr. 30, een veeteeltbedrijf uit.

Voor die inrichting waren, op het ogenblik dat de thans in het geding zijnde milieuvergunningsaanvraag werd ingediend, volgende vergunningsbesluiten (m.b.t. de exploitatie) van toepassing :

- aktename van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zonhoven van 22 oktober 1990 voor het houden van zeventig runderen en een mestopslagplaats van 159 m<sup>3</sup> voor een termijn eindigend op 3 april 2020 (door Vlarem I ingekort tot 1 september 2011);
- aktename door het college van burgemeester en schepenen van 22 november 1993 voor de bovengrondse opslag van 5.500 liter mazout in drie houders, voor een termijn eindigend op 1 september 2011;
- aktename van 21 augustus 1995 door het college van burgemeester en schepenen van de melding tot het veranderen van een vergund rundveebedrijf

door verplaatsing van de mestopslagplaatsen en de opslag van mazout. Deze akteneming geldt als exploitatievergunning die eindigt op 1 september 2011.

In de loop van de thans in het geding zijnde vergunningsprocedure, met name op 18 december 1995, trok het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zonhoven de aktenaam van 21 augustus 1995 in, op vraag van de verzoeker, aangezien hij voor de gehele inrichting een milieuvergunning had aangevraagd.

1.2. Op 1 december 1995 dient de verzoeker bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zonhoven een milieuvergunningsaanvraag in voor het overnemen en veranderen van een inrichting gelegen aan de Holsteenweg nr. 30 te Zonhoven.

In de aanvraag wordt vermeld : “Overname van het bedrijf volgens vergunningen van 29.4.77/22.10.90/22.11.93/21.8.95. en omvattende volgende rubrieknr. 9.4.3.c.1°/28.2.c.1/17.3.6.1°b) = 3500 + 1500 liter”. Voorts staat in het aanvraagformulier te lezen dat het (tevens) gaat om “het veranderen van een inrichting”, met name “een toevoeging door bijvoegen van een perceel grond met oprichting van een nieuwbouw + overname door zoon”.

1.3. Op 29 januari 1996 verleent het college van burgemeester en schepenen aan de verzoeker een vergunning om het landbouwbedrijf gelegen aan de Holsteenweg nr. 30 te Zonhoven voort te exploiteren en te veranderen door toevoeging van “het vergroten in opslagcapaciteit en het bijvoegen van percelen grond met de oprichting van een nieuwbouw”.

1.4. Tegen dit besluit van het college van burgemeester en schepenen worden een reeks administratieve beroepen ingesteld.

1.5. Nadat de nodige adviezen werden ingewonnen neemt de verwerende partij, op 25 juli 1996, het bestreden besluit waardoor de beroepen worden ingewilligd en de aanvraag geweigerd. De aanhef van het besluit bevat o.m. de volgende vermeldingen :

“Gelet op de hiernavolgende vergunningsbesluiten die aan bovengenoemde exploitant reeds werden gegeven voor het exploiteren van vergunningsplichtige activiteiten op bovenvermelde plaats : - beslissing Schepencollege, dd. 22-10-1990, inhoudende de aktenaam van 70 runderen, 159 m<sup>3</sup> mestopslag (tot 03-04-2020) (door het VLAREM ingekort tot 01-09-2011);

(...)

Overwegende dat de beroepers, in hun beroepschriften, de hiernavolgende argumenten aanhalen ter ontkrachting van de omstreden beslissing :

- Betreffende de milieuvergunningsaanvraag zelf :

- De exploitant is geen eigenaar van de inrichting, die deels wederrechtelijk is en deels nog moet worden opgericht. De vader van de exploitant is sedert 31-12-1991 gepensioneerd en heeft dus officieel geen rundveebedrijf meer.
- Het betreft hier een nieuwe exploitatie en niet de verandering van een inrichting door toevoeging, omdat er momenteel geen bestaande vergunning is.
- De aanvraag verwijst naar 4 vergunningen. Deze van 29-04-1977 is niet in de aanvraag opgenomen en dus niet ter inzage zodat het dossier onvolledig is. De vergunning van 22-10-1990 heeft tot voorwerp wederrechtelijke gebouwen. De derde vergunning van 22-11-1993 werd geschorst en de vierde vergunning van 21-08-1995 werd door het College van Burgemeester en Schepenen ingetrokken op 18-12-1995, daar het dossier in beroep behandeld werd door de Bestendige Deputatie en enkel aanleiding kon geven tot een 'weigeringsbeslissing'.
- De opslag van mazout gebeurt nu reeds, ondanks de geschorste vergunning.
- De bouwaanvraag voor de mestopslag gebeurde voor de milieuvergunningsaanvraag en wordt niet vermeld.
- Het afvalwater afkomstig van de stallen wordt in punt D.4.4.2° e.v. niet ingevuld, terwijl dit volgens artikel 1.13°d) van het VLAREM wel gedefinieerd wordt.
- De voorziene maatregelen om hinder te voorkomen zijn ridicuul en houden geen rekening met de noodzakelijke cultuurgronden voor de eigen bemesting. Het bedrijf wordt grotendeels in open lucht uitgebaat, waardoor de dieren zich sporadisch op stal zullen bevinden. In de praktijk betekent dit dat de weide en de stal steeds vol dieren zullen zitten om een maximaal rendement te halen.
- De bouwvergunning van 12-06-1995 is wederrechtelijk.

Conclusie : De milieuvergunningsaanvraag is misleidend. Zij heeft niet tot voorwerp de overname en verderzetting van een bestaand vergund bedrijf maar betekent de opstarting van een totaal nieuw bedrijf. De ingebrachte vergunningen zijn niet rechtsgeldig en niet relevant. De ingebrachte overeenkomsten zijn eveneens misleidend en behept met valsheid. Er kan geen sprake zijn van een koppeling van de milieuvergunning op naam van de zoon aan de niet rechtsgeldige bouwvergunning op naam van de vader.

- Oneerlijke praktijken :
- Het is een fictief bedrijf in wederrechtelijke gebouwen.
- Dit kan niet worden overgegeven als een bestaand bedrijf aan de zoon NENCZL Jozef, waarbij de dieren momenteel uitbestede zijn aan een collega vetmester in afwachting van de op te richten nieuwbouw.
- Milieu-aspect :
- De ammoniakuitstoot van intensieve veehouderijen vormt een bedreiging voor de natuurgebieden. Ammoniak tast de vitaliteit van bos en heide aan.
- Het bedrijf ligt midden in natuurgebied en nabij het natuurreservaat 'De Teut'.
- Broodroof :
- De exploitatie van een veebedrijf veroorzaakt overlast aan geurhinder en ongedierte (vliegen) waardoor de concurrentiële positie van de Holstenhoeve inzake feestgelegenheid t.o.v. andere gelijkwaardige horecabedrijven in het gedrang komt.
- Ook de ééndagstoeristen mijden de Holstenhoeve door de vliegeninvasie op het terras en de stank van de mestopslagplaatsen, de groenvoederhopen en de vetmesterij.
- Ook de buurt heeft hinder door deze veeuitbating, waardoor de leefbaarheid in de buurt wordt aangetast en de waarde van de onroerende goederen in de omgeving daalt.
- De bouwvergunning is op datum van 12-06-1995 afgeleverd onder druk van politiek dienstbetoon.
- De overheid treedt niet op tegen overtredingen van de heer NENCZL, maar tracht met alle mogelijke middelen de toestand te regulariseren.
- Betreffende de milieuvergunning :
- Ondanks de 20 bezwaarschriften is de milieuvergunning klasse 2 door het College van Burgemeester en Schepenen verleend op 29-01-1996.
- De milieuvergunning is misleidend. Zij heeft niet tot voorwerp de overname en verderzetting van een bestaand vergund bedrijf klasse 2, maar betekent de opstarting van een totaal nieuw bedrijf.
- De ingebrachte vergunningen waarop de afgeleverde vergunning klasse 2 steunt zijn niet rechtsgeldig en niet relevant.
- De ingebrachte overeenkomsten zijn eveneens misleidend en behept met valsheid.
- Er kan geen sprake zijn van een koppeling van een milieuvergunning op naam van de zoon aan de niet rechtsgeldige bouwvergunning op naam van de vader.
- Er wordt geen rekening gehouden met de omgeving (geklasseerd landschap 'De Holsteen', natuurreservaat 'De Teut', recreatiegebied 'De Holsteenbron', e.d.).
- Het veebedrijf ligt in een kwetsbaar gebied.
- Volgens de overwegingen is de activiteit op het veebedrijf tijdens de weekends herleid tot het minimum om geen overlast aan de buurt te bezorgen. De activiteiten op het veebedrijf vertonen in het weekend echter wel een piek, daar de exploitant in de week werknemer is in de Ford-fabrieken en het veebedrijf als bijberoep heeft.

- De overtredingen worden niet bestraft, zodat men kan aannemen dat de exploitant een zekere onschendbaarheid geniet bij de toezichthoudende overheid;  
(...)

Gelet op de hiernavolgende ontbrekende, nieuwe of aanvullende adviezen van :

- het Bestuur Milieuvergunningen van de AMINAL, dd. 05 april 1996 : GUNSTIG advies, d.w.z. BEVESTIGING beslissing Schepencollege.

Uit het verslag van dit Bestuur blijkt het volgende :

- Overwegende dat het hier de exploitatie betreft van een rundveebedrijf welk vergund is voor het houden van 70 runderen, 1 59m3 mestopslag en 5.500L mazout in 3 houders; dat exploitant het bedrijf wenst te veranderen door het bijbouwen van een nieuwe rundveestal; dat bij deze stal een mestopslagplaats wordt voorzien van 332m3, nl. 102m3 vloeibaar mest in een ondoorlaatbare mestgang en mestput, 80m3 vast mest in een ondoorlaatbare mestput en 150m3 vast mest in de potstal; dat deze mestopslagplaatsen voor het grootste deel gelegen zijn op perceel 63d dat niet bij de bestaande vergunningen behoort; dat exploitant de bestaande rundveestal voor 50 dieren wenst om te bouwen tot machineloods en de opslag van 5.000L mazout hierin wenst over te brengen in twee nieuwe bovengrondse houders van 1.500L en 3.500L;
- Overwegende dat de argumenten van de beroepers als volgt kunnen worden geëvalueerd : dat bij het onderzoek van een milieuvergunningsaanvraag wordt gekeken naar de impact van een bedrijf op een welbepaalde plaats op het milieu en de omgeving; dat het dus weinig belang heeft aan wie het bedrijf toebehoort; dat de aanvraag wel degelijk steunt op een bestaande geldige vergunning van 22-10-1990 houdende aktename voor het houden van 70 runderen en een mestopslagplaats van 159m3 (de aktename, dd. 22-10-1990, is gebeurd na aangifte op 25-09-1990 ingevolge het besluit van de Vlaamse Executieve, dd. 21-03-1990, houdende wijziging en aanvulling van titel 1 van het ARAB met betrekking tot veestallen en opslagplaatsen van meststoffen. Er was toen nog geen koppeling van bouw- en exploitatievergunning zodat de exploitant momenteel nog over een geldige vergunning via aktename beschikt) en een aktename van 22-11-1993 voor de bovengrondse opslag van 5.500L mazout, die wel geschorst is omdat de stal waarin de opslag plaatsheeft niet is vergund, maar dus niet is ingetrokken; dat de verwijzingen naar de ontbrekende vergunning van 17-05-1977 (en niet van 29-04-1977) een basisvergunning betreft door aktename voor het houden van 40 stuks pluimvee, 10 stuks rundvee en 4 stuks mestvarkens; dat deze vergunning niet meer van toepassing is door de omvorming zoals bepaald in het vergunningsbesluit van 22-10-1990; dat de verwijzing naar de vergunning van 21-08-1995 ook weinig zin heeft daar ze is ingetrokken door het College van Burgemeester en Schepenen op 18-12-1995 op vraag van de heer NENCZL zelf; dat overtredingen door de bevoegde inspectiediensten dienen vastgesteld; dat de aanvragen voor een bouwvergunning en deze voor een milieuvergunning los van elkaar staan; dat enkel de besluiten aan elkaar gekoppeld worden volgens artikel 56 en 57 van VLAREM-I; dat het niet invullen van de gegevens betreffende

'afvalwater' betekent dat de rubriek 'afvalwater' niet wordt aangevraagd; dat de dieren meestal op de weiden zitten waardoor de eventuele geurhinder minder bedraagt dan wanneer de dieren voortdurend in de stallen zitten; dat de hinder naar de zijde waar de Holstenhoeve gelegen is, beperkt wordt door in de zijgevel van de nieuw te bouwen stal geen verluchttingsroosters te plaatsen; dat volgens het advies van de Mestbank er voldoende cultuurgrond is voor de afzet van de geproduceerde mest; dat de gronden waar de mest wordt uitgespreid in de ruime omgeving verspreid liggen, zodat de geurhinder door de mestverspreiding beperkt zal blijven; dat de inrichting is gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en niet midden in een natuurgebied, maar op een afstand van 30m van een natuurgebied en op 220m van een natuurgebied met wetenschappelijke waarde (de Teut); dat ammoniak hinderlijk kan zijn voor de natuur maar dat het hier geen grootschalige inrichting betreft; dat de dieren meestal op de weiden zijn in de ruime omgeving waardoor er een goede verdunning van de ammoniak is zodat het effect op de plantengroei zeer miniem of zelfs onbestaande is; dat de geurhinder eveneens beperkt zal zijn daar de dieren meestal op de weiden zijn in de ruime omgeving; dat de Holstenhoeve zuid-westelijk van het veebedrijf buiten de overheersende zuid-westelijke windrichting is gelegen; dat de geurhinder van het uitrijden van het mest beperkt is tot enkele dagen per jaar; dat de landbouwgronden en de in huur zijnde cultuurgronden in de ruime omgeving verspreid liggen zodat de hinder binnen aanvaardbare grenzen blijft; dat de mestuitspreiding eveneens dient te voldoen aan de bepalingen van het Decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, o.a. het emissie-arm opbrengen van meststoffen; dat de voederhopen gelegen zijn achter het bedrijf op ca 80m van de Holstenhoeve en enkel bij het openen en vervoeren voor enige geurhinder zorgen als de wind naar de Holstenhoeve waait; dat indien de opgelegde voorwaarden gerespecteerd worden, de hinder door ongedierte (vliegen) binnen aanvaardbare grenzen blijft; dat een agrarische activiteit zoals het houden van dieren steeds een minimale hinder met zich meebrengt; dat om die reden deze bedrijven volgens het gewestplan voorzien zijn in agrarische gebieden en dat de aanwezige woningen en bedrijven vreemd aan de agrarische sektor rekening dienen te houden met deze aanvaardbare hinder; dat de bezwaarschriften door milieudienst van de gemeente en in het vergunningsbesluit van het College van Burgemeester en Schepenen, dd. 29-01-1996, voldoende en op een gemotiveerde wijze zijn besproken en weerlegd;

- Overwegende dat, omwille van hierboven vermelde argumentatie, er aanleiding toe bestaat het beroep(en) ongegrond te verklaren en de beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen van ZONHOVEN, dd. 29-01-1996, te bevestigen;
- het Bestuur Ruimtelijke Ordening van de AROHM : STILZWIJGEND GUNSTIG advies;
- de Vlaamse Landmaatschappij, dd. 26 maart 1996 : GUNSTIG advies, d.w.z. BEVESTIGING beslissing Schepencollege, omwille van volgende overwegingen :

- overwegende dat onderhavige inrichting gelegen is in een gemeente met :
  - een oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk van 69kg P205/ha;
  - een geactualiseerde gemeentelijke productiedruk van 69kg P205/ha en dit zonder rekening te houden met de toegenomen geëxporteerde gemeentelijke produktie;
  - een gemeentelijke reserve van 457kg P205;
- overwegende dat onderhavige inrichting gelegen is in een gemeente waar de oorspronkelijke bemestingsdruk lager was dan 75kg P205/ha; dat deze bemestingsdruk momenteel nog steeds lager is dan 75kg P205/ha, zodat het eventueel verlenen van de gevraagde vergunning de afzetmogelijkheden van bestaande bedrijven ter plaatse niet zal bemoeilijken;
- overwegende dat deze aanvraag een exploitatie en/of verandering van een bestaande veeteeltinrichting betreft, en dus verenigbaar is met artikel 5.9.3.1.§1 van VLAREM-II;
- overwegende dat de fosfaatproduktie van deze inrichting, blijkens de gegevens in de aanvraag (overeenkomstig 25 runderen jonger dan 1 jaar, 15 runderen tussen 1 en 2 jaar en 30 andere runderen), 1.404,55kg P205 bedraagt; dat aanvrager in totaal 1.585,5kg P205 kan afzetten via gronden in eigendom of in pacht; overwegende dat onderhavige inrichting voldoet aan art. 5.9.8.3.§3 van VLAREM-II aangezien alle op deze inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde wijze kan worden afgezet;
- overwegende dat deze aanvraag verenigbaar is met artikel 5.9.2.3.§1 van VLAREM-II aangezien alle op deze inrichting geproduceerde mengmest en/of gier gedurende minimaal 6 maand kan opgeslagen worden (mengmestopslagcapaciteit voor 11,4 maanden en vaste mest opslagcapaciteit voor 2,36 maanden);
- overwegende dat, na herschikking, er op deze inrichting 70 runderen, waarvan 30 andere runderen en 40 stuks mestvee, waarvan 25 runderen jonger dan een jaar en 15 runderen tussen 1 en 2 jaar, zullen gehuisvest worden; dat ingevolge artikel 2bis, §2, 21, b) en c) van het Mestdecreet, deze inrichting kan beschouwd worden als gezinsveeteeltbedrijf;
- overwegende dat deze aanvraag verenigbaar is met de door de Vlaamse Landmaatschappij gehanteerde criteria i.v.m. de beheersing van de nutriëntenproduktie in Vlaanderen;
- de Provinciale Milieuambtenaar, dd. 02 mei 1996 : ONGUNSTIG advies, d.w.z. OPHEFFING beslissing Schepencollege.

Uit het verslag blijkt het volgende :

- overwegende dat de inrichting volgens het gewestplan Hasselt-Genk gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied grenzend aan natuurgebied en nabij het erkend natuurreservaat 'De Teut' alsmede grenzend aan het geklasseerd landschap en monument van de Holsteen;
- overwegende dat uit wetenschappelijke studies blijkt dat de ammoniakuitstoot van intensieve veehouderijen wordt afgezet binnen een straal van 500m; dat ammoniak-depositie de vitaliteit van bos en heide zeer sterk aantast; dat de gemiddelde depositie nu reeds 8 maal meer is dan de streefwaarde voor voedselarme biotopen (cfr. ontwerp minaplans 2);

- overwegende dat ter plaatse van het aangrenzende natuurgebied nu reeds vermestings- en verzuringseffecten vastgesteld worden;
- overwegende dat deze inrichting ter plaatse onverenigbaar is met een duurzaam leefmilieu;
- de Provinciale Landbouwdienst, dd. 22 april 1996 : GUNSTIG advies, d.w.z. BEVESTIGING beslissing Schepencollege, doch beperking van het aantal dieren.

Uit het verslag van deze dienst blijkt het volgende :

- het gaat hier om een grondgebonden veehouderij welke gelegen is in een agrarisch gebied en welke in normale omstandigheden beperkte hinder veroorzaakt (de gewone exploitatievoorwaarden bij een milieuvergunning moeten voldoende zijn om de hinder te beperken, zoniet dient de milieu-inspectie het bedrijf intenser te volgen);
- het bedrijf voldoet aan de socio-economische norm doch qua bezetting zou het dierenaantal dienen beperkt te worden tot 50;
- het LISEC, dd. 09 april 1996 : ONGUNSTIG advies, d.w.z. OPHEFFING beslissing Schepencollege, omwille van het feit dat zowel landschappelijk als ekologisch (qua mestafzet, ammoniakemissie, ...) zo'n bedrijf daar niet thuishoort;

Gelet op het horen van de exploitant door de Provinciale Milieuvergunningscommissie waarbij deze het volgende verklaarde :

- het beroep is het gevolg van een burenruzie; beroeper is tot geen enkel compromis bereid;
- een aanvraag voor mestopslag op beton werd gedaan;
- de gemiddelde bezetting over de laatste 5 jaar is 50 dieren;
- exploitant is door de Rechtbank veroordeeld tot het betalen van een dwangsom; klaarblijkelijk erkent de Rechter de bouwvergunning niet;

Gelet op het feit dat tijdens de bespreking van onderhavig beroepsdossier in de Commissie het Bestuur Ruimtelijke Ordening van de AROHM een gunstig advies uitbracht mits de voorwaarden gehecht aan de bouwvergunningen strikt gevolgd worden (o.a. afgewerkte materialen, aanleg bufferzones van 3m breedte);

Gelet op het verdeeldadvies, dd. 06 mei 1996, van de Provinciale Milieuvergunningscommissie, m.n. - ongunstig advies voor de exploitatie met minderheidsstandpunt - gunstig advies voor de exploitatie met meerderheidsstandpunt; (...)

Gelet op de ligging van de inrichting in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied van het gewestplan Hasselt-Genk;

Overwegende dat, vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten, gesteld kan worden dat de uit te voeren activiteiten, die het voorwerp zijn van de vergunningsaanvraag, verenigbaar zijn met de voorschriften die gelden voor hogervermeld gebied;

Overwegende dat aangaande de bezwaren, ingediend tijdens het openbaar onderzoek, en de argumenten, vermeld in de beroepschriften, moet worden opgemerkt dat deze slechts gedeeltelijk kunnen worden bijgetreden, en dit als volgt :

- a) i.v.m. de bewering dat geen reking werd gehouden met het aktenemingsbesluit van het Schepencollege, dd. 29-04-1977, waarin slechts een beperkt

aantal dieren zou zijn vergund (40 stuks pluimvee, 10 runderen en 4 mestvarkens), moet worden opgemerkt dat voor de exploitatie van deze hoeveelheid dieren in een agrarische zone op dat ogenblik nog geen vergunningsplicht bestond; dat dit aktenemingsbesluit dan ook inderdaad niet als een rechtsgeldige exploitatievergunning moet worden beschouwd; dat het wel een sterk vermoeden geeft dat op dat ogenblik ter plaatse reeds een summiere veeteeltbedrijvigheid plaats had die zich in de loop der jaren heeft uitgebreid tot een vergunningsplichtige activiteit tengevolge van de rubriekswijziging aan de lijst B. van het ARAB, doorgevoerd vanaf 03-04-1990 (besluit Vlaamse Regering, dd. 21-03-1990);

- b) i.v.m. de bewering dat het aktenemingsbesluit van het Schepencollege, dd. 22-10-1990, omtrent het exploiteren van 70 runderen en 159m3 mestopslag, niet rechtsgeldig zou zijn, weze opgemerkt dat dit werd genomen volledig in overeenstemming met de aldan van toepassing zijnde reglementering (art. 25 van het ARAB); dat er ook moet worden van uitgegaan dat het Schepencollege destijds de nodige vaststellingen heeft laten uitvoeren conform de richtlijnen vervat in de omzendbrief terzake, dd. 20-07-1990, van de Gouverneur; dat terzake geen enkel tegenbewijs is geleverd gelet op het feit dat het Schepencollege op 27-12-1994 heeft beslist haar aktenemingsbesluit niet in te trekken, of met andere woorden, deze vergunning heeft bevestigd; dat derhalve moet worden aangenomen dat dit aktenemingsbesluit, tot op het ogenblik van de omstreden beslissing, dd. 29-01-1996, als rechtsgeldige exploitatievergunning moet worden beschouwd aangezien op deze aktene-mingsmodaliteiten nog geen koppeling van toepassing was wat de bouw- en de exploitatievergunning betreft (is slechts van toepassing geworden bij het van kracht worden van het M.V.D. en het VLAREM op 01 -09-1991);
- c) i.v.m. het VONNIS in kortgeding, dd. 06-04-1995, van de Rechtbank van 1e Aanleg te Hasselt, weze vermeld dat de exploitatievergunning (aktenemingsbesluit) eigenlijk niet wordt betwist, doch enkel een verbod tot exploitatie wordt opgelegd in afwachting dat een bouwvergunning wordt verkregen, aangezien de koppeling van de bouw- en exploitatievergunning inmiddels wél van toepassing is geworden (gelet op de thans geldende reglementering - M.V.D. + VLAREM); dat die bouwvergunning inmiddels is verleend op 12-06-1995 door het Schepencollege doch een exploitatie slechts mogelijk wordt op het ogenblik dat ze is uitgevoerd (gebouwen opgericht en/of aangepast aan voorschriften); dat de verwezenlijking van de bouwvergunning op dit ogenblik slechts gedeeltelijk zou zijn uitgevoerd (zie vaststelling Gerechtsdeurwaarder BEELLEN, dd. 03-07-1990); dat de exploitant hierbij tevens heeft verklaard dat hij de exploitatie van de dieren en mestopslag voorlopig zal stopzetten conform het vonnis van de Rechter en zich verder in regel zal stellen met het oog op een verdere exploitatie; dat de termijn voor uitvoering van de bouwvergunning met één jaar werd verlengd bij besluit van het Schepencollege, dd. 05-1996;
- d) dat de provinciale overheid (Bestendige Deputatie en Gouvemeur) op dit ogenblik niet meer bevoegd zijn om nog op te treden tegen bovenvermelde vergunningsbesluiten (exploitatievergunning, dd. 22-10-1990 en bouwvergunning, dd. 12-06-1995) aangezien de termijnen daartoe zijn vervallen en er bovendien verzoeken tot vernietiging van deze besluiten

werden gericht aan de Raad van State, die vooralsnog terzake geen arresten heeft getroffen;

- e) i.v.m. het mogelijke verval van de vergunning aangezien er geen melding van overname werd gedaan van vader Antoon NENCZL op de zoon Jos NENCZL, dient vermeld te worden dat de decreetgever wel bepaalt (zie art. 19, 2°) dat de overname van een inrichting vooraf moet worden gemeld doch de Vlaamse Regering niet opdraagt deze overnamemodaliteiten nader uit te werken; de decreetgever zegt ook niet dat de vergunning van rechtswege zal vervallen als de overdracht NIET vooraf wordt gemeld (zie art. 28 van het M.V.D.); dat de eerder beperkte bedoeling van de melding van overname is "het toezicht op de vergunde inrichting vlot te laten verlopen" (memorie van toelichting Parl. St., VL. R., 1984-85, nr. 291 /1, 11) doch dat het principe geldt dat de vergunning eerder tot de plaats en de inrichting zelf behoort dan tot de persoon die ze heeft verkregen (advies R.v.St., Parl. St., VL. R., 1984-85, nr. 29111, 25); dat een dergelijk rechtsgevolg (m.n. het verval) ingesteld door de bevoegde overheid dan ook niet afdwingbaar is; dat uit de aanvraag thans wel duidelijk blijkt dat de zoon Jos NENCZL overnemer is en aanvrager van de verandering van de basisvergunning conform de inplanting volgens de verleende bouwvergunning; dat echter moet worden toegegeven dat deze melding laattijdig is gebeurd aangezien de zoon Jos NENCZL reeds in 1992 de exploitatie blijkt te hebben overgenomen met een eigen B.T.W.-nr.; dat gelet op de aangiften, tijdens al die jaren, bij de Mestbank van de exploitatie van dit rundveebedrijf echter wel moeilijk sprake kan zijn van oneerlijke praktijken;
- f) i.v.m. broodroof en hinder voor de buurt wegens overlast van geur en ongedierte alsmede schadelijke effecten op de onmiddellijke omgeving, kan wel begrip worden opgebracht aangezien inderdaad moet worden toegegeven dat de exploitatie van een dergelijk rundveebedrijf niet volledig zonder hinder voor de buurt zal kunnen plaats hebben, inzonderheid wat de langsliggende cafetaria betreft waarvoor een bouwvergunning (bestemmingswijziging) daartoe zou zijn verleend, en wellicht ook schadelijke effecten kan hebben op het milieu in de onmiddellijke omgeving gelet op langsliggende natuurgebieden; dat anderzijds ook moet worden vermeld dat in agrarische gebieden toch wel enige hinder van landbouw- en veeteeltbedrijvigheid moet worden getollereerd;
- (...)

Overwegende dat de hogervermelde gunstige adviezen van het Bestuur Milieuvergunningen, het Bestuur Ruimtelijke Ordening, de Vlaamse Landmaatschappij, de Provinciale Landbouwdienst en het gunstig advies met meerderheidsstandpunt van de Provinciale Milieuvergunningscommissie niet in aanmerking worden genomen omwille van :

- de schadelijke effecten van deze exploitatie op de natuurlijke omgeving (natuurgebieden) wat blijkt uit het ongunstig advies van de deskundige milieu van de Provinciale Milieuvergunningscommissie en van het Limburgs Studiebureau voor Ecologie;
- het feit dat de hinder voor de buurt door geur en ongedierte toch wel moet worden bijgetreden inzonderheid t.o.v. de langsliggende cafetaria;
- het niet tijdig melden van de overname van de basisvergunning;

Overwegende dat, rekening houdend met het voorgaande, er voldoende aanwijzingen zijn om aan te nemen dat de uitvoering van de aangevraagde vergunningsplichtige activiteiten ter plaatse niet verenigbaar zijn met de omgeving, en in dit gebied derhalve hinder en/of gevaar zullen opleveren voor de buurt en het milieu aldaar;

Overwegende dat het derhalve past de ingediende beroepen in te willigen en de omstreden beslissing, dd. 29 januari 1996, van het College van Burgemeester en Schepenen van ZONHOVEN te VERVANGEN door de hierna in artikel 2 vermelde beslissing”;

## **2. Gegrondheid van het beroep**

### **2.1. Standpunten van de partijen**

Overwegende dat de partijen de volgende argumenten ontwikkelen :

2.1.1. In het **eerste middel** wordt aangevoerd dat de bestreden beslissing “onduidelijk, dubbelzinnig, inconsistent en onredelijk” is.

De motivering is, in strijd met de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, niet afdoende gemotiveerd.

Bovendien is die motivering inconsistent omdat wordt overwogen dat de inrichting verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en dat de bezwaren slechts gedeeltelijk kunnen worden bijgetreden, terwijl toch de beroepen worden ingewilligd.

Voorts betoogt het middel :

“Dat het dan ook onredelijk voorkomt en totaal inconsistent is met het voorgaande dat de Bestendige Deputatie van de Limburgse Provincieraad de talrijke gunstige adviezen van het Bestuur Milieuvergunningen, het Bestuur Ruimtelijke Ordening, de Vlaamse Landmaatschappij, de Provinciale Landbouwdienst en het gunstig advies met meerderheidsstandpunt van de Provinciale Milieuvergunningscommissie niet in aanmerking neemt omwille van :

1. de schadelijke effecten van deze exploitatie op de natuurlijke omgeving (natuurgebieden) wat blijkt uit het ongunstige advies van de deskundige milieu van de Provinciale Milieuvergunningscommissie en van het Limburgs Studiebureau voor Ecologie;

2. het feit dat de hinder voor de buurt door geur en ongedierte toch wel moet worden bijgetreden inzonderheid van de langsliggende cafetaria;
3. het niet tijdig melden van de overname van de basisvergunning.

Zonder ook maar enige afdoende motivering te geven waarom zij alle positieve adviezen waarin ook rekening gehouden werd met hun redenen tot weigering, naast zich neerleggen.

Er wordt niet afdoende rekening gehouden met de adviezen en met de verschillende in het geding zijnde belangen.

Bij nadere beschouwing van de motieven tot weigering, blijkt dat deze geenszins met enige redelijkheid strookt”.

De verzoeker gaat vervolgens nader in op de weigeringsmotieven.

Ten eerste bekritiseert hij de motivering aangaande de schadelijke effecten van de exploitatie op de natuurlijke omgeving, hetgeen blijkt uit het verslag van de deskundige milieu van de provinciale milieuvergunningscommissie en van het Limburgs Studiebureau voor Ecologie (LISEC).

De provinciale milieumambtenaar motiveerde zijn ongunstig advies met drie motieven :

- 1) De inrichting is volgens het gewestplan gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied en grenzend aan een natuurgebied en nabij het erkend natuurreservaat “De Teut”, alsmede grenzend aan het geklasseerd monument en landschap “De Holsteen”.

De verzoeker meent dat dit geen afdoend argument is om tot een ongunstig advies te besluiten. In verband met de schoonheidswaarde van het landschap werden reeds maatregelen opgelegd in de bouwvergunning. De inrichting is conform het bestemmingsvoorschrift agrarisch gebied en voldoet aan de afstandsregels voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, nu het om een uitbreiding van een bestaand bedrijf gaat.

- 2) Uit wetenschappelijke studies zou blijken dat de ammoniakuitstoot van intensieve veehouderijen wordt afgezet binnen een straal van 500 meter, dat de ammoniakdepositie de vitaliteit van bos en heide zeer sterk aantast en dat de gemiddelde waarde van de depositie nu reeds acht maal hoger is dan de streefwaarde van voedingsarme biotopen.

Volgens de verzoeker hebben deze studies geen enkele wettige basis en wordt er enkel verwezen naar het ontwerp-Minaplan. Voor het overige blijkt niet om welke wetenschappelijke studies het gaat.

Dat de gemiddelde depositie acht maal hoger is dan de streefwaarde is een vaststelling uit een studie over heel Vlaanderen, en kan niet aan verzoekers bedrijf gerelateerd worden, want ter plaatse zijn hiervoor geen metingen gebeurd.

De milieuvergunningsaanvraag heeft betrekking op een beperkt landbouwbedrijf en er kan geen sprake zijn van een intensieve veehouderij. Bovendien is de argumentatie in tegenspraak met de onderzoeken die gevoerd werden door AMINAL, voorafgaand aan het gunstig advies van 5 april 1996.

- 3) In het aangrenzende natuurgebied kunnen nu reeds vermesting en verzuringseffecten vastgesteld worden.

De verzoeker stelt dat deze verschijnselen een gevolg zijn van de vroegere mestopslag in volle grond. Dit zal in de toekomst voorkomen worden doordat, voor vloeibare mest, de mestopslag zal gebeuren in waterdichte mestkelders en, voor vaste mest, op een van een betonnen vloer voorziene en ommuurde opslagplaats. Verzoekers milieuvergunningsaanvraag wil dergelijke gevolgen in de toekomst juist voorkomen. Verzoeker herhaalt dat de gemelde effecten geenszins in concreto werden onderzocht.

De verzoeker meent dan ook dat het verslag van de provinciale milieuambtenaar al te summier en onvoldoende concreet en controleerbaar is.

De verzoeker bespreekt vervolgens het verslag van het Limburgs Studiebureau voor Ecologie (LISEC), waarin gesteld wordt dat het bedrijf zowel landschappelijk als ecologisch niet thuishoort op de bewuste plaats.

De motivering van dit advies is zeer vaag, al te summier en onvoldoende concreet en controleerbaar, en niet afdoende. Verzoeker stipt in dat verband nog aan dat hij zijn mest op een ecologisch verantwoorde wijze kan afzetten.

De verzoeker besluit dan ook dat de adviezen van de provinciale milieuambtenaar en van het LISEC uitblinken in algemeenheid en vaagheid.

Hij stelt :

"Het is wel erg frappant dat de bestendige deputatie van de provincieraad te Limburg in zijn beslissing alle gunstige, concrete en gemotiveerde adviezen naast zich neerlegt en als enig motief hiervoor de schadelijke effecten van deze exploitatie op de natuurlijke omgeving geeft, dewelke juist afgeleid werden uit de abstracte adviezen van het LISEC en de provinciale milieuambtenaar.

Het hoeft geen betoog dat de motivering, door enkel te verwijzen naar dergelijke ongunstige adviezen, ingaat tegen de voorgeschreven motiveringsplicht zoals voorzien in de wet van 29 juli 1991 en tegen de beginselen van het behoorlijk bestuur".

Ten tweede bekritiseert de verzoeker het motief dat de hinder voor de buurt door geur en ongedierte toch wel moet worden bijgetreden inzonderheid ten opzichte van de langsliggende cafetaria.

Ook deze motivering getuigt van inconsistentie, nu ook wordt overwogen dat de hinder van landbouw- en veeteeltbedrijvigheid in agrarische gebieden moet worden getolereerd. Zonder enige motivering wordt aan het uitgebreid advies van AMINAL voorbijgegaan, waarin na een concreet onderzoek gebleken is dat de geurhinder en de hinder door ongedierte zeer miniem is.

De personen die na 1969 in een agrarisch gebied of in de buurt van een boerderij zijn komen wonen dienen een toch wel geringe hinder te tolereren gelet op het feit dat ze hun woning en bouwgrond hebben gekocht wetende dat in hun buurt een agrarisch bedrijf gelegen was.

Vooraf ten opzichte van de langsliggende cafetaria, uitgebaat door de eerste tussenkomende partij, dient er rekening mee te worden gehouden dat deze in 1978 zelf een boerderij aankocht die hij transformeerde tot een gebouw voor horeca-uitbating, juist vóór de definitieve vaststelling van het gewestplan. Hij oefent aldus welbewust en weloverwogen een activiteit uit die vreemd is aan de eigenlijke bestemming van het gebied, dat is bestemd tot agrarisch gebied. Dit horecabedrijf, dat de charmes van zijn ligging in een rustig agrarisch gebied geniet, moet ook de geringe nadelen van zijn ligging tolereren.

Volgens de verzoeker is het tweede motief vaag en houdt het geen rekening met concrete gegevens.

Ten derde staat de verzoeker stil bij het motief inzake het niet tijdig melden van de overname van de basisvergunning.

Ook hier is de motivering inconsistent, nu de verwerende partij in de bestreden beslissing stelde dat de vergunning niet van rechtswege vervallen verklaard kan worden als de overdracht niet vooraf wordt gemeld, en bovendien ook in overweging werd genomen dat in de exploitatie van dit rundveebedrijfsprake kan zijn van oneerlijke praktijken.

2.1.2. In de **memorie van antwoord** betoogt de verwerende partij dat verzoekers bewering als zou de bestreden beslissing onduidelijk en dubbelzinnig zijn, niet eens een middel tot nietigverklaring betreft, vermits enkel de schending van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen en overschrijding of afwending van macht zulks kan zijn.

De motivering van het bestreden besluit is niet inconsistent. Immers, wanneer een inrichting vanuit stedenbouwkundig oogpunt geen bezwaren oplevert heeft dit niet voor gevolg dat ook vanuit milieutechnisch oogpunt de exploitatie van de inrichting geoorloofd is.

Voorts zijn inderdaad niet alle argumenten van de bezwaarindieners gevolgd door de bestendige deputatie, doch dit betekent niet dat de milieuvergunning niet zou kunnen geweigerd worden op basis van gedeeltelijk terechte argumenten van de beroepsindieners of de eigen argumenten van de bestendige deputatie, hetgeen in casu ook gebeurde.

De bestendige deputatie was bij de uitoefening van haar appreciatiebevoegdheid niet gebonden door de uitgebrachte adviezen, en zij gaf aan waarom zij de andersluidende adviezen niet volgde.

De verwerende partij betoogt vervolgens wat volgt :

“dat ons College als eerste weigeringsmotief de schadelijke effecten van de exploitatie van het rundveebedrijf van verzoeker NENCZL op de natuurlijke omgeving (natuurgebieden) aanhaalt hetgeen blijkt uit het ongunstig advies van de deskundige milieu van de Provinciale Milieuvergunningscommissie en van het Limburgs Studiebureau voor Ecologie;

dat het geciteerde ongunstig advies van de provinciale milieudeskundige op zijn beurt gebaseerd is op onder meer het gegeven dat verzoekers bedrijf gelegen is in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied grenzend aan een natuurgebied en nabij het erkend natuurreservaat ‘De Teut’, alsmede grenzend aan het geklasseerd landschap en monument van de Holsteen;

dat het feit dat een landbouwbedrijf gelegen is in een agrarisch gebied en aan alle stedenbouwkundige en planologische voorschriften voldoet, geen afbreuk doet aan de verplichting om bij het onderzoek van een milieuvergunningsaanvraag rekening te houden met de hinder die de inrichting voor de mens en het milieu kan meebrengen (zie R.v.St., arr. nr. 46.642 van 24 maart 1994);

dat in casu de hinder van verzoekers bedrijf voor het milieu, gelet op de specifieke omgeving van natuurgebieden inderdaad als een belangrijke beweegreden in ogenschouw diende genomen te worden, bij de beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag van verzoeker, hetgeen de provinciale milieudeskundige dan ook gedaan heeft, ook al voldeed het bedrijf aan de stedenbouwkundige normen;

dat het feit dat verzoeker van oordeel is dat dit geen voldoende argumentatie zou zijn om een ongunstig advies te verlenen, slechts een subjectief gegeven is; dat ons College, zoals ook de provinciale milieudeskundige toch gerechtigd is om er een andere appreciatie aan toe te kennen, zolang deze niet kennelijk onredelijk is, wat zoals hoger reeds aangetoond werd, geenszins het geval is; dat de provinciale milieudeskundige in zijn advies verder specificeert waarom het bedrijf van verzoeker NENCZL ter plaatse schade berokkent aan de natuur; dat uiteraard het ongunstig advies als een geheel moet beschouwd worden en de zinnen niet uit hun context mogen gehaald worden zoals verzoeker nochtans poogt te doen in zijn verzoekschrift; dat immers de conclusie is dat gelet op de specifieke ligging van verzoekers bedrijf in de onmiddellijke nabijheid van een natuurgebied en een erkend natuurreservaat, er schade door vermestings- en verzuringseffecten ontstaan is die logischerwijze nog zal toenemen indien de milieuvergunning zou toegestaan worden door het vergroten van de opslagcapaciteit van mest (zie inventaris stuk 59 : foto's van de toestand ter plaatse);

dat het ook dit algemeen besluit is waarop ons College zich onder meer beroept ter ondersteuning van de weigeringsbeslissing dd. 25 juli 1996;

dat derhalve zelfs al zou het ongunstig advies gebaseerd zijn op enig te algemeen motief - quod non -, dan nog kan dit niet als gevolg hebben dat dit een gebrekkige motivering van het bestreden besluit van ons College zou daarstellen;

dat echter het ongunstig advies wel voldoet aan de vereisten van de motiveringsplicht en wel degelijk toegespitst is op de concrete situatie van verzoekers bedrijf; dat de gedetailleerde beschrijving van de ligging van verzoekers bedrijf, alsook de foto's van de toestand ter plaatse toch moeilijk als 'onvoldoende concreet en controleerbaar' kunnen omschreven worden, zoals verzoeker nochtans meent te kunnen stellen;

dat bovendien het standpunt van ons College inzake de schadelijke effecten van de exploitatie van verzoekers rundveebedrijf op de natuurlijke omgeving niet alleen gesteund is op het ongunstig advies van de provinciale milieuambtenaar maar ook op het ongunstig advies van het Limburgs Studiebureau voor Ecologie;

dat in dit ongunstig advies gesteld wordt dat

‘het bedrijf omringd is met belangrijke ekotopen van de reservaten "De Teut en Holsteen" en ook de Molenheide als Militair domein een waardevol ekotoop heide en bos is;

(het bedrijf) gelegen is in de omgeving van reservaten en geklasseerde landschappen (Molenheide) en dit gebied op de groene hoofdstructuur van Vlaanderen aangegeven is als NATUURKERNGEBIED;

zowel landschappelijk als ekologisch (qua mestafzet, ammoniakemissies, ...) zo'n bedrijf daar niet thuis hoort’;

dat verzoekende partij ook weer betreffende dit advies alleen één bepaling eruit licht, in casu zelfs de conclusie, om vervolgens te stellen dat deze niet gemotiveerd is; dat ook hier weer uiteraard het gehele advies moet in ogenschouw genomen worden wil men de deugdelijkheid ervan kunnen aantonen en weerhouden; dat ons College zich bijgevolg terecht ook op dit ongunstig advies gebaseerd heeft;

dat derhalve dient geconcludeerd te worden dat ons College terecht gesteld heeft in het weigeringsbesluit dd. 25 juli 1996 dat onder meer de ligging van het bedrijf van verzoeker NENCZL een beletsel vormde voor het toekennen van de milieuvergunning; dat dit motief verder ook door de nodige argumentatie ondersteund is en voldoende gepreciseerd is in het besluit dd. 25 juli 1996 zoals hoger aangetoond werd;

dat ons College als tweede motief ter ondersteuning van zijn weigeringsbesluit dd. 25 juli 1996 aanhaalt dat de hinder voor de buurt door geur en ongedierte toch wel moet worden bijgetreden inzonderheid t.o.v. de langsliggende cafetaria;

dat in casu inderdaad het advies van het Bestuur Milieuvergunningen eerder positief was wat de te verwachten geurhinder veroorzaakt door verzoekers bedrijf betreft;

dat echter de omwonenden in maar liefst 11 beroepschriften argumenteerden dat de buurt geurhinder ondervindt en hinder door ongedierte ingevolge de veeuitbating, waardoor de leefbaarheid in de buurt aangetast wordt en de waarde van de onroerende goederen in de omgeving daalt; dat zeker het horecabedrijf ‘de Holsteenhoeve’ dat vlak langs het bedrijf van de heer NENCZL gelegen is grote hinder heeft - wegens de geur en de vliegen - die veroorzaakt wordt door de exploitatie van het veebedrijf;

dat ons College derhalve de bij de zaak betrokken belangen tegen elkaar diende af te wegen; dat het in tegenstelling tot de stelling die ingenomen werd in de uitgebrachte positieve adviezen waardoor ons College zoals hoger reeds gesteld werd niet gebonden was - tot de beslissing gekomen is bij de appreciatie van de plaatselijke toestand dat er grote hinder voor de buurt door geur en ongedierte bestond, inzonderheid voor de langsliggende cafetaria, dat de hinder door de door verzoeker gevraagde vergroting van de mestopslagcapaciteit uiteraard nog zou toenemen;

dat het argument dat de omwonenden zich er zijn komen vestigen nadat verzoeker een nog beperkt bedrijf opgestart was, niet relevant is voor het toekennen van een milieuvergunning (zie R.v.St., arr. BRABANT, nr. 60 344 van 20 juni 1996);

dat de omwonenden hoe dan ook slechts die hinder moeten gedogen die de normale lasten van het buurtschap niet overschrijden; dat om dit te kunnen

beoordelen rekening gehouden moet worden met alle feitelijke gegevens en in casu dus ook met de ligging van de horecazaak 'De Holstenhoeve' in de onmiddellijke omgeving van het veebedrijf van de heer NENCZL, ook al ligt deze inrichting in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied;

dat ons College de belangen van de heer NENCZL en van de omwonenden tegen elkaar heeft afgewogen; dat zij in alle redelijkheid dan tot de conclusie gekomen is dat de hinder voor de buurt door geur en ongedierte moest worden bijgetreden inzonderheid t.o.v. de langsliggende cafetaria;

dat ons College derhalve terecht gesteld heeft in het weigeringsbesluit dd. 25 juli 1996 dat de hinder voor de buurt eveneens een beletsel vormde voor het toekennen van de milieuvergunning aan verzoeker NENCZL;

dat ons College als derde motief van het weigeringsbesluit dd. 25 juli 1996 het niet tijdig melden van de overname van de basisvergunning aanvoerde;

dat ons College geenszins op een inconsistente wijze tot dit motief gekomen is om de milieuvergunning aan verzoeker te weigeren, zoals deze nochtans beweert in zijn verzoekschrift;

dat immers volgens de bepalingen van artikel 19 van het milieuvergunnings-decreet van 28 juni 1985 en van artikel 42 §2 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning de nieuwe exploitant de overname van een vergunde inrichting uiterlijk 10 kalenderdagen vóór de datum van overname moet melden en dit op straffe van verval van de lopende vergunning;

dat ons College als orgaan van actief bestuur gehouden is de hogere rechtsnormen - in concreto het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 - toe te passen en het derhalve terecht de laattijdige overname van het bedrijf door de heer Jozef NENCZL als een motief moest beschouwen bij het nemen van het thans bestreden besluit;

dat het betreffende motief dan ook niet aangetast is door enige onwettigheid;

dat echter wel dient opgemerkt te worden dat ons College de rechtsgeldigheid van de door Vlaam 1 opgelegde sanctie van verval bij een laattijdige melding van de overname, zelf in vraag gesteld heeft, zoals blijkt uit de motivering van het besluit dd. 25 juli 1996 van ons College;

dat ons College aldus, hoewel het wettelijk wel gebonden was door deze wettekst van de hogere overheid, de waarde van deze bepaling niettemin zelf al afgezwakt heeft;

dat het dan ook geen primordiaal belang gehecht heeft aan het motief in kwestie en dit motief derhalve, zoals uit de lezing van de consideransen van ons besluit dd. 25 juli 1996 trouwens duidelijk blijkt, niet doorslaggevend is geweest voor het dictum van het bestreden besluit;

Overwegende dat de milieuvergunningsaanvraag van de heer NENCZL bovendien niet enkel de OVERNAME van een rundveebedrijf betreft, maar ook een VERANDERING van de inrichting door verplaatsing én toevoeging van een runderstal;

dat het bestreden motief bijgevolg ook om deze reden slechts één van de motieven was waarop ons besluit dd. 25 juli 1996 gesteund is en dan nog slechts een motief van ondergeschikte orde, zoals hoger reeds vermeld werd;

dat de doorslaggevende argumenten om de milieuvergunning aan verzoeker NENCZL te weigeren bijgevolg de schadelijke effecten van de exploitatie op

de natuurlijke omgeving (natuurgebieden) en de hinder voor de buurt zijn geweest vermits ons College zelf twijfelde over de geldigheid van de opgelegde sanctie van verval;

dat derhalve de kritiek van verzoeker op dit derde motief dat klaarblijkelijk overtollig is, zelfs al zou deze kritiek terecht zijn -quod non - niet tot vernietiging kan leiden van het besluit van ons College dd. 25 juli 1996 (zie R.v.St., arr. BVBA ANTWERP WELDING SUPPLY, nr. 37.344 van 27 juni 1991, arr. BVBA TEDES, nr. 38.210 van 28 november 1991 en arr. KABEX, nr. 32.065 van 23 februari 1989);

Overwegende dat uit de voorgaande uitvoerige uiteenzetting dan ook blijkt dat het weigeringsbesluit van ons College dd. 25 juli 1996 wel degelijk onderbouwd is door naar recht en redelijkheid aanvaardbare motieven die op duidelijke wijze in het betreffende besluit van ons College geformuleerd werden;

dat derhalve het door verzoekende partij opgeworpen eerste middel in al zijn onderdelen faalt naar recht”;

2.1.3. In zijn **memorie van wederantwoord** wijst de verzoeker er op dat sinds het bedrijf in exploitatie is, zich geen enkele milieubelastende activiteit heeft voorgedaan die enige invloed had op de vegetatie in de omgeving. De aanwezige heidevegetatie, met berken en dennen, kon zich verder ontwikkelen en handhaven tot een blijvend aansluitend geheel met het natuurreserveaat de Teut en het geklasseerd landschap en het monument de Holsteen, ongeacht de aanwezigheid van 70 runderen die op de naastliggende terreinen gehouden werden.

Wat betreft de ammoniakdepositie wijst de verzoeker op de aanwezigheid van een opslagcapaciteit van vaste mest en mengmest van 13,76 maanden, waardoor het uitrijden van mest tot één maal per jaar kan beperkt worden.

Verzoekers gronden grenzen slechts voor 1 ha 70 ca aan natuurgebied, en voor 8 ha 87 a is dit niet zo. Voor het uitrijden van mest wordt rekening gehouden met het meststoffendecreet en de daarin voorgeschreven bemestinglimieten.

De opmerkingen betreffende de vastgestelde vermestings- en verzuringseffecten zijn niet relevant en kunnen onmogelijk toegeschreven worden aan verzoekers gezinsveeteeltbedrijf. Het gehele natuurgebied de Teut vertoont éénzelfde verzuringsverschijnsel en dient volledig toegeschreven te worden aan de grensoverschrijdende depositie van verzurende elementen. Uit de aanwezige vegetatie kan niet afgeleid worden dat door bemesting de bodem op een

onverantwoorde manier verrijkt is zodat er een vegetatie ontstond van een hogere orde. Men verliest uit het oog dat de vegetatie geleidelijk aan overgaat van een natuurgebied naar een agrarisch gebied met wetenschappelijke waarde.

Er is bovendien een gebrek aan een gedetailleerde beschrijving van de ligging van verzoekers bedrijf.

De verzoeker beschrijft zeer concreet de ligging van zijn percelen en stelt dat door de spreiding ervan er onmogelijk zulkdanig schadelijke effecten kunnen optreden dat de exploitatie van de inrichting schadelijk zou zijn voor de omgeving. Nergens blijkt uit een proces-verbaal of een verslag dat schadelijke effecten veroorzaakt worden door de inrichting. Verstoring van ecologische processen is niet enkel toe te schrijven aan de summiere landbouwactiviteit van de verzoeker.

2.1.4. In het verzoekschrift tot tussenkomst stelt de eerste tussenkomende partij dat het voorwerp van de milieuvergunningsaanvraag de exploitatie van een totaal nieuwe inrichting betreft en niet de verandering van een inrichting door toevoeging, noch een verderzetting van een bestaande exploitatie.

De vergunningen waarvan de verzoeker melding maakt in zijn milieuvergunningsaanvraag zijn niet rechtsgeldig en niet relevant.

Dezelfde partij stelt dat het onaanvaardbaar is dat de verwerende partij in de bestreden beslissing een motivering aanvoert die stoelt op drogredenen en foute premissen van de administratie.

Zo moet men vaststellen dat de verzoeker of zijn ouders niet over bestaande vergunde gebouwen beschikken, dienstig als vetmesterij.

Er kan dan ook geen sprake zijn van het toestaan van dergelijke activiteiten in een landschappelijk waardevol gebied waar niet aan bestemmingswijziging mag worden gedaan. Er is geen sprake van een leefbaar landbouwbedrijf, en de vergunningsaanvraag is niet verenigbaar met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan.

De aktename van 22 oktober 1990 was om diverse redenen onmogelijk in het kader van de overgangsmaatregel vervat in artikel 25 van het ARAB.

De bouwvergunning verleend op 12 juni 1995 is niet rechtsgeldig want in strijd met de stedenbouwwet. Zij heeft tot voorwerp een totaal nieuwe toestand, waarvoor gelet op de geldende reglementering een nieuwe exploitatievergunning dient te worden aangevraagd. De exploitatievergunning werd door de bestendige deputatie geweigerd, waardoor de niet rechtsgeldig verleende bouwvergunning geschorst blijft.

De eerste tussenkomende partij uit zeer omstandige kritiek op de houding pro verzoeker, van de gemachtigde ambtenaar, zoals die uit de aanhef van de bestreden beslissing zou blijken.

Zij staat vervolgens stil bij de uitgebrachte adviezen, en geeft kritiek op de gunstige adviezen die inzonderheid geen rekening zouden houden met de illegaliteit van de uitbating.

De tweede tussenkomende partij verwijst in haar verzoekschrift naar dat van de eerste tussenkomende partij.

In haar memorie verwijst zij nog naar een arrest waaruit zou blijken dat de akteneming van 22 oktober 1990 onwettig is;

## **2.2. Bespreking**

Overwegende dat de bovenvermelde argumenten als volgt worden beoordeeld :

2.2.1. Hetgeen in deze zaak ter discussie staat is het bestreden besluit, zoals het gemotiveerd is in zijn aanhef.

Er kan dan ook geen rekening gehouden worden met andere gebeurlijke redenen tot weigering van de gevraagde vergunning, bijzonderlijk niet met deze die door de tussenkomende partijen worden aangehaald, zowel in hun verzoekschriften, memories, als ter terechtzitting.

De aanvraag die tot het bestreden besluit heeft geleid, betreft een vraag tot het veranderen van een op grond van een akteneming van 22 oktober 1990 vergund rundveebedrijf met 70 runderen, 159 m<sup>3</sup> mestopslag, en 5.500 liter mazout

in 3 houders, voornamelijk door het exploiteren van een nieuwe rundveestal, met een mestopslagplaats van 332 m<sup>3</sup>. Het aantal dieren blijft ongewijzigd.

De bedoelde akteneming, die definitief is geworden, is een akte met individuele strekking, en kan derhalve niet meer buiten toepassing verklaard worden door de Raad van State.

2.2.2. Met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van de gunstige adviezen overweegt het bestreden besluit :

“dat de hogervermelde gunstige adviezen van het Bestuur Milieuvergunningen, het Bestuur Ruimtelijke Ordening, de Vlaamse Landmaatschappij, de Provinciale Landbouwdienst en het gunstig advies met meerderheidsstandpunt van de Provinciale Milieuvergunningscommissie niet in aanmerking worden genomen omwille van :

- de schadelijke effecten van deze exploitatie op de natuurlijke omgeving (natuurgebieden) wat blijkt uit het ongunstig advies van de deskundige milieu van de Provinciale Milieuvergunningscommissie en van het Limburgs Studiebureau voor Ecologie;
- het feit dat de hinder voor de buurt door geur en ongedierte toch wel moet worden bijgetreden inzonderheid t.o.v. de langsliggende cafetaria;
- het niet tijdig melden van de overname van de basisvergunning”;

2.2.3. Het eerste weigeringsmotief, te weten dit aangaande de schadelijkheid van de exploitatie voor de natuurlijke omgeving, gaat terug op adviezen van de deskundige milieu van de provinciale milieuvergunningscommissie en van het LISEC.

Het eerst vermelde advies luidt als volgt :

- “- de inrichting is volgens het gewestplan Hasselt-Genk gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied grenzend aan natuurgebied en nabij het erkend natuurreservaat ‘De Teut’ alsmede grenzend aan het geklasseerd landschap en monument van de Holsteen;
- uit wetenschappelijke studies blijkt dat de ammoniakuitstoot van intensieve veehouderijen wordt afgezet binnen een straal van 500 m. Verder blijkt dat ammoniak-depositie de vitaliteit van bos en heide zeer sterk aantast.  
De gemiddelde depositie is nu reeds 8 maal meer (cfr. ontwerp minaplan) dan de streefwaarde voor voedselarme biotopen;
- ter plaatse van het aangrenzende natuurgebied worden nu reeds vermistings- en verzuringseffecten vastgesteld (zie foto’s);

- deze inrichting is ter plaatse onverenigbaar met een duurzaam leefmilieu”.

Het advies van het LISEC luidt :

“

|                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| B.W.K.                                                                                                                                                                                                                            |
| Het bedrijf is omringd met belangrijke ekotopen van de reservaten ‘De Teut en Holsteen’ (donkergekleurd). Ook de Molenheide als Militair domein (Md) is een waardevol ekotoop heide en bos. Het is op de BWK wel blanko gebleven. |
| beoordeling                                                                                                                                                                                                                       |
| Gelegen in de omgeving van reservaten en geklasseerde landschappen (Molenheide). Dit gebied is op de groene hoofdstructuur van Vlaanderen aangegeven als natuurkerngebied.                                                        |
| advies                                                                                                                                                                                                                            |
| Zowel landschappelijk als ekologisch (qua mestafzet, ammoniakemissie, ...) hoort zo’n bedrijf daar niet thuis.                                                                                                                    |

”

Die adviezen bevatten geen enkel element waaruit zou kunnen blijken dat zij de gevolgen van verzoekers inrichting op de natuurlijke omgeving hebben onderzocht. Het probleem van de ammoniakemissie wordt niet gerelateerd aan dat bedrijf. Nochtans betreft de aanvraag geen uitbreiding van het aantal dieren van de uit amper 70 runderen bestaande inrichting.

Tegenover deze weinig concreet ondersteunde adviezen staat het advies van AMINAL, dat werd uitgebracht na een onderzoek ter plaatse en waarin onder meer overwogen wordt "dat de inrichting gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en niet midden in een natuurgebied, maar op een afstand van 30 m van een natuurgebied en op 220 m van een natuurgebied met wetenschappelijke waarde (de Teut); dat ammoniak hinderlijk kan zijn voor de natuur, maar dat het hier geen grootschalige inrichting betreft; dat de dieren meestal op de weiden zijn in de ruime omgeving waardoor er een goede verdunning van de ammoniak is, zodat het effect op de plantengroei zeer miniem of zelfs onbestaande is; (...) dat de mestuitspreiding eveneens dient te voldoen aan de bepalingen van het Decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, o.a. het emissie-arm opbrengen van meststoffen".

Uit het advies van de Vlaamse Landmaatschappij blijkt dan weer dat alle op de inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde wijze kan afgezet worden.

2.2.4. Het tweede weigeringsmotief wordt gevonden in de hinder voor de buurt door geur en ongedierte, “inzonderheid t.o.v. de langs liggende cafetaria”.

Er wordt echter geen enkel concreet element aangereikt waaruit kan blijken dat de hinder voor de buurt overdreven zou zijn.

Evenmin wordt verwezen naar adviezen waaruit zulks zou blijken.

Daartegenover staat het concreet onderbouwd advies van het bestuur milieuvergunningen waarin onder meer overwogen wordt "dat de dieren meestal op de weiden zitten waardoor de eventuele geurhinder minder bedraagt dan wanneer de dieren voortdurend in de stallen zitten; dat de hinder naar de zijde waar de Holstenhoeve gelegen is, beperkt wordt door in de zijgevel van de nieuw te bouwen stal geen verluchttingsroosters te plaatsen; (...) dat de gronden waar de mest wordt uitgespreid in de ruime omgeving verspreid liggen, zodat de geurhinder door de mestverspreiding beperkt zal blijven; (...) dat de geurhinder eveneens beperkt zal zijn daar de dieren meestal op de weiden zijn in de ruime omgeving; dat de Holstenhoeve zuid-westelijk van het veebedrijf buiten de overheersende zuid-westelijke windrichting is gelegen; dat de geurhinder van het uitrijden van het mest beperkt is tot enkele dagen per jaar; dat de landbouwgronden en de in huur zijnde cultuurgronden in de ruime omgeving verspreid liggen zodat de hinder binnen aanvaardbare grenzen blijft; (...) dat de voederhopen gelegen zijn achter het bedrijf op ca. 80 m van de Holstenhoeve en enkel bij het openen en vervoeren voor enige geurhinder zorgen als de wind naar de Holstenhoeve waait; dat indien de opgelegde voorwaarden gerespecteerd worden, de hinder door ongedierte (vliegen) binnen aanvaardbare grenzen blijft; dat een agrarische activiteit zoals het houden van dieren steeds een minimale hinder met zich meebrengt; dat om die reden deze bedrijven volgens het gewestplan voorzien zijn in agrarische gebieden en dat de aanwezige woningen en bedrijven vreemd aan de agrarische sector rekening dienen te houden met deze aanvaardbare hinder (...)"

Uit niets blijkt op grond van welke elementen de verwerende partij dit omstandige en concrete advies van het bestuur milieuvergunningen terzijde schuift.

Dit klemmt des te meer nu de verwerende partij bij de bespreking van de bezwaren van de beroepsindieners er op wijst "dat anderzijds ook moet worden vermeld dat in agrarische gebieden toch wel enige hinder van landbouw- en veeteeltbedrijvigheid moet worden getolereerd".

2.2.5. Het laatste weigeringsmotief is gesteund op het feit dat de overname van de basisvergunning te laat werd gemeld.

In het raam van de beoordeling van de bezwaren werd echter overwogen :

“i.v.m. het mogelijke verval van de vergunning aangezien er geen melding van overname werd gedaan van vader Antoon NENCZL op de zoon Jos NENCZL, dient vermeld te worden dat de decreetgever wel bepaalt (zie art. 19, 2°) dat de overname van een inrichting vooraf moet worden gemeld doch de Vlaamse Regering niet opdraagt deze overnamemodaliteiten nader uit te werken; de decreetgever zegt ook niet dat de vergunning van rechtswege zal vervallen als de overdracht NIET vooraf wordt gemeld (zie art. 28 van het M.V.D.); dat de eerder beperkte bedoeling van de melding van overname is 4het toezicht op de vergunde inrichting vlot te laten verlopen’ (memorie van toelichting Parl. St., VL. R., 1984-85, nr. 291/1, 11) doch dat het principe geldt dat de vergunning eerder tot de plaats en de inrichting zelf behoort dan tot de persoon die ze heeft verkregen (advies R.v.St., Parl. St., VL. R., 1984-85, nr. 291/1, 25); dat een dergelijk rechtsgevolg (m.n. het verval) ingesteld door de bevoegde overheid dan ook niet afdwingbaar is; dat uit de aanvraag thans wel duidelijk blijkt dat de zoon Jos NENCZL overnemer is en aanvrager van de verandering van de basisvergunning conform de inplanting volgens de verleende bouwvergunning; dat echter moet worden toegegeven dat deze melding laattijdig is gebeurd aangezien de zoon Jos NENCZL reeds in 1992 de exploitatie blijkt te hebben overgenomen met een eigen B.T.W.-nr.; dat gelet op de aangiften, tijdens al die jaren, bij de Mestbank van de exploitatie van dit rundveebedrijf echter wel moeilijk sprake kan zijn van oneerlijke praktijken”.

Uit een samenlezing van het weigeringsmotief zelf en de hierboven weergegeven beoordeling blijkt dat op zijn minst van een zeer onduidelijke en inconsistente redengeving kan worden gewaagd.

Bovendien blijkt dat de verwerende partij dit motief zelf als “van ondergeschikte orde” bestempelt. Het betreft dus een overtollig motief dat op zichzelf het bestreden besluit niet vermag te schragen.

2.2.6. Uit het voorgaande volgt dat het middel gegrond is,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Vernietigd wordt het besluit van 25 juli 1996 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg, waarbij de beroepen, door omwonenden aangetekend tegen het besluit van 29 januari 1996 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zonhoven houdende het verlenen van een milieuvergunning voor het overnemen, verder exploiteren en veranderen van een rundveebedrijf gelegen aan de Holsteenweg30 te Zonhoven, gegrond worden verklaard, het beroepen besluit wordt “vervangen” en de gevraagde vergunning wordt geweigerd.

### **Artikel 2.**

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

### **Artikel 3.**

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

De kosten van de tussenkomsten, bepaald op 148,74 euro, komen ten laste van de tussenkomende partijen, elk voor de helft.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig maart tweeduizend en twee, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

|        |               |                  |
|--------|---------------|------------------|
| Mevr.  | M.-R. BRACKE, | kamervoorzitter, |
| de HH. | R. STEVENS,   | staatsraad,      |
|        | E. BREWAEYS,  | staatsraad,      |
| Mevr.  | A. WIJNANTS,  | griffier.        |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**A. WIJNANTS.**

**M.-R. BRACKE.**